

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

для студентів спеціальності 022 «Дизайн»
освітнього рівня – першого (бакалаврського)
освітньої програми 022.00.02 «Графічний дизайн»

Київ – 2018

Розробник: Зайцева Вероніка Іванівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі: Буйгашева Алла Борисівна, професор кафедри образотворчого мистецтва; Михайлович Віктор Вадимович, доцент кафедри образотворчого мистецтва; Зайцева Вероніка Іванівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва, Гунька Анна Миколаївна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «30» серпня 2018 року № 8

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва О. В. Школьна
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.02 «Графічний дизайн»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.00.02 «Графічний дизайн» В. В. Михалевич

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2018 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ____ 20__ р., протокол № ____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ____ 20__ р., протокол № ____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ____ 20__ р., протокол № ____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ____ 20__ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за Формою навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг Кредитів / годин	4 / 120		4 / 120	
Курс	3		3	
Семестр	5	6	5	6
Кількість змістовних модулів з розподілом:	2	2	2	2
Обсяг кредитів	2	2	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	60	60
Аудиторні	28	48	8	8
Модульний контроль	2	4	0	0
Семестровий контроль	30		30	
Самостійна робота		8	22	52
Форма семестрового контролю	іспит	залік	іспит	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності для самостійного творчого вирішення завдань художньо-графічної діяльності.

Завдання курсу – набуття базових знань з дисципліни «Академічний рисунок», ознайомлення з основними напрямками розвитку науки з дисципліни «Академічний рисунок» у вивченні методів і методики роботи зі студентами, формування цілісного бачення і уявлення, розвиток художнього смаку і навичок в роботі над творчими завданнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми 022.00.02 «Графічний дизайн» формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Світоглядна: наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, здатність розуміти та дотримуватися морально-етичних норм поведінки, загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів, розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії, збереження національних духовних традицій, розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей.
	ЗК 2	Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків

		громадянина України, здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень, повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови, уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю, здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність.
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності, здатність працювати в команді (творчому колективі), вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами, навички використання комунікаційних технологій.
	ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності, володіння науково-дослідними методами у сфері мистецтвознавства та дизайну, обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації, критична обізнаність та інтелектуальна чесність, здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію, прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.
	ЗК 7	Універсальна: здатність до планування та розподілу часу, здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, здатність застосовувати знання на практиці.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати дизайнерську проектну діяльність та взаємодію її суб'єктів, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції, здатність застосовувати базові знання з історії мистецтва і дизайну та специфіки його розвитку за професійним спрямуванням у художньо-проектну діяльність, здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою дизайну.
	ФК 3	Проектно-творча: здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі дизайну, виявляти структурні й функціональні зв'язки на основі комплексного художньо-проектного підходу, здатність володіти практичними навичками з проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну, здатність застосовувати методику проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну, здатність володіти засобами та прийомами формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну, здатність використовувати базові знання з композиційної побудови, кольорознавства для створення майбутнього дизайнерського об'єкта, здатність

		володіти методами зображення об'єктів навколишнього середовища, зокрема постаті людини, засобами рисунка і живопису, здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; вміти розробляти візуальні презентації, портфоліо власних творів.
	ФК 4	Технологічна: здатність володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах, здатність володіти навичками використання сучасних програм із комп'ютерної графіки для створення об'єктів дизайну, здатність використовувати базові навички проектної графіки, здатність володіти засобами та прийомами формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну, здатність застосовувати знання з ергономіки та художнього конструювання, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для виконання конкретного дизайнерського завдання.
	ФК 5	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі дизайнерської діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання: різноманітних прийомів, методів роботи над творчими завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння: Уміння створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Уміння аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмованого результату
ПРН 1	Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень.
ПРН 2	Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Уміння працювати в команді (творчому колективі). Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами.
ПРН 3	Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
ПРН 5	Готовність до планування та організації дизайнерської діяльності, здійснення мистецьких і виставкових проектів. Здатність до самоорганізації.
ПРН 6	Здатність застосовувати у практичній дизайнерській діяльності знання з історії мистецтв щодо напрямів, течій і стилів. Спроможність інтерпретувати й

Тема 4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини. Ф-А2	16			12			4
Тема 5. Рисунок кінцівок людини у різних ракурсах. Використання прозорої світлотіні. Ф-А2	12			12			
Модульний контроль	2						
Разом	30			24			4
Змістовий модуль IV. Конструктивний рисунок голови та торсу людини							
Тема 6. Рисунок голови людини з плечовим поясом із чіткою конструктивною побудовою. Ф-А2	16			12			
Тема 7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір) Ф-А2	12			12			4
Модульний контроль	2						
Разом	30			24			4
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього в 6 семестрі	60			48			8

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Зображення голови людини. Деталі обличчя							
Тема 1. Послідовність роботи над рисунком голови. Конструктивний рисунок гіпсової голови. Ф-А3	10			4			6
Тема 2. Короткочасні зарисовки голови та плечового поясу з різним освітленням. Ф-А2	8						8
Модульний контроль							
Разом	18			4			14
Змістовий модуль II. Погрудні портретні зображення							
Тема 3. Методика ведення рисунку живої голови людини. Вивчення прикладів мистецького вирішення графічного портрету. Рисунок портрету людини на нейтральному тлі з переданням характеру обличчя моделі та освітлення. Ф-А2	12			4			8
Модульний контроль							
Разом	12			4			8
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього в 5 семестрі	60			8			22
Змістовий модуль III. Особливості рисунку кінцівок людини							
Тема 4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини. Ф-А2	16			4			12
Тема 5. Рисунок кінцівок людини у різних ракурсах.	14						14

Використання прозорої світлотіні. Ф-А2							
Модульний контроль							
Разом	30			4			26
Змістовий модуль IV. Конструктивний рисунок голови та торсу людини							
Тема 6. Рисунок голови людини з плечовим поясом із чіткою конструктивною побудовою. Ф-А2	16			4			12
Тема 7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір) Ф-А2	14						14
Модульний контроль							
Разом	30			4			26
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього в 6 семестрі	60			8			52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Зображення голови людини. Деталі обличчя.

Тема 1. Послідовність роботи над рисунком голови. Конструктивний рисунок гіпсової голови (8 год.)

Конструктивний рисунок гіпсової голови геометризованої форми. Способи та прийоми виконання побудови голови. Тренувальні вправи, практичне засвоєння прийомів побудови.

Формат – А3. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];

додаткова [1,2,3,4,5]

Тема 2. Короткочасні зарисовки голови та плечового поясу з різним освітленням (8 год.)

Короткочасні зарисовки голови та плечового поясу з різним освітленням. Виконання зарисовок в різних положеннях.

Формат – А2. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];

додаткова [1,2,3,4,5]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Погрудні портретні зображення.

Тема 3. Методика ведення рисунку живої голови людини. Вивчення прикладів мистецького вирішення графічного портрету. Рисунок портрету людини на нейтральному тлі з переданням характеру обличчя моделі та освітлення. Ф-А2. (12 год.)

Вивчення техніки рисунку та схем побудови. Рисунок портрету людини на нейтральному тлі з переданням характеру обличчя моделі та освітлення. Виконання конструктивної побудови та використання прозорості світлотіні. Формат – А2. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];
додаткова [1,2,3,4,5]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. Особливості рисунку кінцівок людини.

Тема 4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини (12 год.)

Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини із чіткою конструктивною побудовою. Практичне засвоєння прийомів побудови. Виконання конструктивної побудови та використання прозорості світлотіні. Формат – А2. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];
додаткова [1,2,3,4,5]

Тема 5. Рисунок кінцівок людини у різних ракурсах. Використання прозорості світлотіні. (12 год.)

Рисунок кінцівок людини у різних ракурсах. Виконання начерків з різних позицій. Практичне засвоєння прийомів побудови. Виконання конструктивної побудови та використання прозорості світлотіні. Формат – А2. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];
додаткова [1,2,3,4,5]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ IV.

Конструктивний рисунок голови людини та торсу

Тема 6. Рисунок голови людини з плечовим поясом із чіткою конструктивною побудовою. (12 год.)

Рисунок голови людини з плечовим поясом із чіткою конструктивною побудовою. Виконання конструктивного рисунку. Практичне засвоєння прийомів побудови, використання прозорості світлотіні.

Формат – А2. Графітний олівець.

Література: основна [1,2,3,4,5];

додаткова [1,2,3,4,5]

Тема 7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір) (12 год.)

Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. Виконання начерків з різних позицій. Практичне засвоєння прийомів побудови. Виконання конструктивної побудови та використання прозорості світлотіні.

Формат – А2. Тонований папір, вугілля, сангіна.

Література: основна [1,2,3,4,5];

додаткова [1,2,3,4,5]

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом							
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом							
Відвідування практичних занять	1	8	8	6	6	12	12	12	12
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом							
Робота на практичному занятті	10	8	80	6	60	12	120	12	120

Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом							
Виконання завдань для самостійної роботи (оцінюється як творча)	30					1	30	1	30
Виконання модульної роботи	25			1	25	1	25	1	25
Разом	-	88	-	91	-	187	-	187	
Максимальна кількість балів:	179					374			
Розрахунок коефіцієнта:	$179 : 60 = 2,98$					$374 : 100 = 3,74$			
Екзамен:	40								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини (4 год.)

1. Композиція рисунка, розміщення зображень на аркуші.
2. Конструктивна побудова зображень кінцівок людини.
3. Тональне вирішення зображень (світло, тінь, рефлекс, півтінь, відблиск).
4. Уточнення конструктивної побудови. Деталізація та узагальнення форми.

Тема 7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір), 3 начерки (4 год.)

1. Конструктивний рисунок торсу з трьох позицій
2. Тональне вирішення рисунка торсу з трьох позицій (світло, тінь, рефлекс, півтінь, відблиск).
3. Уточнення конструктивної побудови. Деталізація та узагальнення.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Змістовий модуль та теми курсу	кільк. годин	Бали
6 семестр		
Тема 4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини	4	30
Тема 7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір), 3 начерки	4	30
Разом:	8	60

Самостійні роботи з дисципліни «Академічний рисунок» оцінюються як творчі, з урахуванням ступеня відповідності виконаних робіт поставленим завданням та програмним вимогам.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється по закінченні модуля у вигляді перегляду робіт за визначений період за елементами змістового модулю.

Критерії оцінювання	Кількість балів
Роботи відповідають завданням, оригінальні за композицією, охайні. Можливі незначні похибки в моделюванні форми.	21 – 25
Роботи відповідають завданням, відчувається творчий підхід до виконання, але є несуттєві недоліки в композиційних побудовах.	17 – 20
Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві композиційні недоліки, невдалий вибір живописних прийомів.	13 – 16
Роботи частково відповідають завданням, невдалий вибір живописних прийомів, значні технічні помилки.	9 – 12
Низький рівень виконання робіт. Невизначеність композиції, відсутність цілісності мотиву, неохайність виконання.	5 – 8
Роботи не відповідають завданням, роботи неохайні, значні композиційні та технічні, технологічні помилки, не завершені.	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 5 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

У 6 семестрі з дисципліни «Академічний рисунок» навчальним планом передбачено підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Критерії оцінювання іспиту	Максимальна кількість балів
<p>Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню; зображення гармонійно закомпоноване, конструктивно побудоване і тонально вирішене. Екзаменаційна робота має бути виконана з дотриманням усіх техніко-технологічних правил виконання роботи. Студент має досконало володіти розумінням основ композиції, правил конструктивної будови, демонструвати світло-тонове вирішення, охайне та якісне завершення.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> Помилки відсутні</p>	36-40
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує рисунок постановки, що відповідає поставленому завданню, але робота не достатньо гармонійно закомпонована, студент припускається несуттєвих техніко-технологічних неточностей, але в цілому робота виконана охайно і на досить якісному рівні. У екзаменаційній роботі практично відсутні помилки.</p> <p>1. робота не достатньо гармонійно закомпонована.</p>	31-35
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки, виконує рисунок постановки, що не повністю відповідає поставленому завданню, робота має недоліки у конструктивній побудові, студент допускає певні техніко-технологічні неточності, має дрібні несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. У цілому робота виглядає охайно і досить якісно.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. недоліки у конструктивній побудові; 2. певні техніко-технологічні неточності; 3. несуттєві недоліки у світло-тональному вирішенні просторового оточення. 	26-30
<p>Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для відображення постановки, виконує рисунок з похибками у конструктивній побудові та світло-тональному вирішенні просторового оточення; допускає певні техніко-технологічні помилки; рисунок виглядає не досить охайно. У роботі можуть бути наявні помилки, що веде до невідповідності враження від роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. невірна конструктивна побудова; 2. похибки у світло-тональному вирішенні; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. недосить охайний вигляд. 	«D» 21-25
<p>Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що перешкоджає відобразити задум належним чином, виконує рисунок з суттєвими композиційними,</p>	16-20

<p>конструктивними чи світло-тоновими похибками, допускає техніко-технологічні помилки, що відображаються на якості і зовнішньому вигляді роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. суттєві композиційні похибки; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне світло-тонове вирішення; 5. бракує охайності в роботі. 	
<p>Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що не дозволяє виконати завдання, виконує рисунок з грубими формальними чи конструктивними чи світло-тоновими похибками, що принципово спотворюють форму, робота не завершена і створює погане враження, або ж фактично відсутня.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відсутня композиція; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне світло-тонове вирішення; 5. бракує охайності в роботі. 	0-15

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний рисунок» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру. При проведенні іспиту студентом виконується практичне завдання на задану тему.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Академічний рисунок»

5 семестр			6 семестр		
Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модулі	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
	Зображення голови людини. Деталі обличчя	Погрудні портретні зображення		Особливості рисунку кінцівок людини	Конструктивний рисунок голови та торсу людини
бали	88 б.	91 б.	бали	187 б.	187 б.
Практичні заняття	<p>1. Послідовність роботи над рисунком голови. Конструктивний рисунок гіпсової голови. Ф-А3 - 8 год. – 44 б.</p> <p>2. Короткочасні зарисовки голови та плечового поясу з різним освітленням. Ф-А2 - 8 год. – 44 б.</p>	<p>3. Методика ведення рисунку живої голови людини. Вивчення прикладів мистецького вирішення графічного портрету. Рисунок портрету людини на нейтральному тлі з переданням характеру обличчя моделі та освітлення. Ф-А2 - 12 год. – 66 б.</p>	Практичні заняття	<p>4. Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини. Ф-А2- 12 год. – 66 б.</p> <p>5. Рисунок кінцівок людини у різних ракурсах. Використання прозорої світлотіні. Ф-А2- 12 год. – 66 б.</p>	<p>6. Рисунок голови людини з плечовим поясом із чіткою конструктивною побудовою. Ф-А2- 12 год. – 66 б.</p> <p>7. Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху (м'які матеріали, тон. папір) Ф-А2.– 12 год. – 66 б.</p>
154	16 год. - 88 б.	12 год. - 66 б.	264	24 год. - 132 б.	24 год. - 132 б.
Самостійна робота			Самостійна робота	Зарисовки гіпсової моделі верхніх та нижніх кінцівок людини.	Короткотермінові зарисовки торсу чоловічої та жіночої моделей
			60	30 б.	30 б.
25		МКР 1 - 25 б.	50	МКР 2 - 25 б.	МКР 3 - 25 б.
Разом – 179 б. : 60 = 2,98 (коефіцієнт визначення успішності – 2,98)			Разом – 374 б. : 100 = 3,74 (коефіцієнт визначення успішності – 3,74)		
Іспит – 40 б.					

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка: учебник для студ. высш. уч. завед. / Н. Г. Ли. – М.: Эксмо, 2008. – 478 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2659/>)
2. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. Учеб. пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х прим.).
3. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
4. Чиварди Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовании / Д. Чиварди. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. – 168 с., ил. (Серия «Классическая библиотека художника») (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/3259/>)
5. Шорохов Е. В. Основы композиции: учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд» / Е.В. Шорохов. – М.: Просвещение, 1979. – 303с., ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 1 прим.).

Додаткова:

1. Барщ А. наброски и зарисовки / А.Барщ – М. : Искусство, 1970. – 164 с.
2. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок. Учебник для студентов худож.-граф. фак. пединститутков – 3-е изд. дополн. / Н.Н.Ростовцев – М. : Просвещение, 1995. – 239 с.
3. Ратнічін В.М. Перспектива. 2ге вид./ В.М. Ратнічін. – К.: Вища школа, 1977. – 90 с.
4. Молева Н.М. Выдающиеся русские художники-педагоги / Н. М. Молева. – М.: Высшая школа, 1991. – 344 с.
5. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка / Н.Н.Ростовцев. – М.: Просвещение, – 1983. – 240 с.